

C-454/23

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Υπόθ. Αρ.: ΔΔΠ 229/2019

19 Ιουνίου, 2023

[Μ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, ΔΔΔΔΠ.]

Αναφορικά με το άρθρο 146 του Συντάγματος

Μεταξύ:

K.A.M.

Αιτητής

-ΚΑΙ-

Κυπριακή Δημοκρατία, μέσω Υπηρεσίας Ασύλου

Καθ' ων η Αίτηση

Ν. Χαραλαμπίδου (κα), Δικηγόρος για τον Αιτητή

Π. Χαραλάμπους (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας για τους Καθ' ων η Αίτηση.

Αίτηση ημερομηνίας 21/04/2021 για προδικαστική παραπομπή στο

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ)

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

Μ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, Δ.Δ.Δ.Δ.Π: Με την παρούσα ο Αιτητής αιτείται την

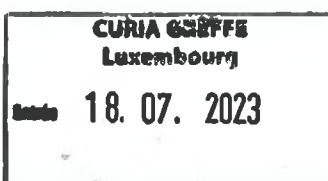
προδικαστική παραπομπή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΕΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

1

(ΔΕΕ) σειράς ερωτημάτων τα οποία, όπως ισχυρίζεται, χρήζουν αποσαφήνισης για το σκοπό της εξέτασης της προσφυγής του με την οποία ο Αιτητής προσβάλλει την απόφαση των Καθ' ων ημερομηνίας 12/04/2019 περί ανάκλησης του προσφυγικού καθεστώτος.

Τα ουσιώδη γεγονότα έχουν ως εξής:

Με την προσφυγή ο Αιτητής προσβάλλει την απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφύγων, ημερ. 30 Ιουλίου 2019, με την οποία απορρίφθηκε η διοικητική προσφυγή του κατά της απόφασης της Υπηρεσίας Ασύλου ημερομηνίας 12 Απριλίου 2019 με την οποία ανακλήθηκε το καθεστώς του πρόσφυγα που είχε αναγνωριστεί στον Αιτητή από την Υπηρεσία Ασύλου, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 6Α(1)(γ) και 6Α(1Α) του Περί Προσφύγων Νόμου, ως άκυρη, αντισυνταγματική, παράνομη και στερημένη οποιουδήποτε νόμιμου αποτελέσματος.

Ο Αιτητής στις 03/10/2018 αναχώρησε από την χώρα καταγωγής του και έφθασε παράνομα στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 29/12/2018 μέσω των κατεχόμενων περιοχών. Σύμφωνα με τις σφραγίδες

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

του διαβατηρίου του, ο Αιτητής επισκέφθηκε αρκετές φορές τόσο την Τουρκία όσο και τις τουρκοκρατούμενες περιοχές. Ο Αιτητής επισκέφθηκε επίσης την Ρωσία, την Γαλλία, την Ισπανία, την Ταϊλάνδη, την Αλγερία, την Σενεγάλη και την Μαυριτανία.

Ο Αιτητής, στις 10/01/2019, υπέβαλε αίτηση για χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Στις 18/01/2019 διεξήχθη συνέντευξη του Αιτητή από αρμόδιο Λειτουργό της Υπηρεσίας Ασύλου προς εξέταση του αιτήματος του για παραχώρηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας, ενώ ήταν υπό κράτηση στον Χώρο Κράτησης Άτυπων Μεταναστών στην Μενόγεια. Στον Αιτητή παραχωρήθηκε δωρεάν βοήθεια διερμηνέα από την Αραβική γλώσσα στην Αγγλική. Στις 20/03/2019 ο Αιτητής κλήθηκε για επιπλέον συνέντευξη η οποία διενεργήθηκε στα Γαλλικά κατόπιν αιτήματος του. Στον Αιτητή παραχωρήθηκε δωρεάν βοήθεια διερμηνέα.

Στις 28/01/2019 το Γραφείο Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας απέστειλε εμπιστευτική επιστολή στην Υπηρεσία Ασύλου με την οποία εκθέτει την επικινδυνότητα του Αιτητή.

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

Στις 05/04/2019, ο αρμόδιος Λειτουργός της Υπηρεσίας Ασύλου ετοίμασε Έκθεση-Εισήγηση προς τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Ασύλου με την οποία εισηγήθηκε όπως παρόλο που ο Αιτητής κρίθηκε άτομο το οποίο υπάγεται στο καθεστώς του πρόσφυγα, το αίτημα για παραχώρηση προσφυγικού καθεστώτος θα πρέπει να απορριφθεί εφόσον πληρούνται οι πρόνοιες του άρθρου 6Α(1) (γ) και 6Α(ΙΑ) του περί Προσφύγων Νόμου. Στις 12/4/2019, ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Ασύλου ενέκρινε την εισήγηση. Την ίδια ημέρα, δηλαδή την 12/04/2019, ετοιμάστηκε επιστολή από την Υπηρεσία Ασύλου προς τον Αιτητή σχετικά με την απόρριψη του αιτήματος του. Η απορριπτική επιστολή της Υπηρεσίας Ασύλου επιδόθηκε στον Αιτητή μέσω της Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης στις 16/04/2019.

Στις 16/04/2019 καταχωρήθηκε από τον Αιτητή διοικητική προσφυγή ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφύγων. Στις 29/7/2019 ετοιμάστηκε έκθεση από αρμόδιο Λειτουργό προς την Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων. Στις 30/07/2019 μετά από μελέτη της Έκθεσης του Λειτουργού, η Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων σε Ολομέλεια αποφάσισε όπως απορρίψει την διοικητική προσφυγή και επικυρώσει την απόφαση της Υπηρεσίας Ασύλου. Επίσης ετοιμάστηκε και υπεγράφη επιστολή από την Ολομέλεια της Αρχής Προσφύγων μαζί με την επιστολή απεστάλησαν

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκόλλητης

στον Αιτητή μέσω τηλεομοιότυπου στα κρατητήρια της Μενόγειας όπου κρατείτο στις 01/08/2019. Την ίδια ημέρα, δηλαδή την 01/08/2019, η Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων ενημέρωσε την νομική εκπρόσωπο του Αιτητή μέσω τηλεομοιότυπου, σχετικά με την έκδοση της απόφασης.

Στις 08/08/2019 ο Αιτητής καταχώρησε την υπ' αριθμό 27/2019 αίτηση νομικής αρωγής η οποία εγκρίθηκε με απόφαση του Δικαστηρίου. Ο Αιτητής, στις 14/10/2019 καταχώρησε την υπό κρίση προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας, με την οποία επιθυμεί όπως ακυρωθεί η απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφύγων.

Ο Αιτητής, ο οποίος κρατείτο, αφέθηκε ελεύθερος στις 24 Φεβρουαρίου 2020, μετά από επιτυχία της αίτησής του για έκδοση προνομιακού εντάλματος Habeas Corpus στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Αναφορικά με την επίδικη απόφαση, αναφέρω συνοπτικά το ακόλουθο ιστορικό και αιτιολόγηση της απόφασης παραχώρησης προσφυγικού καθεστώτος και ανάκλησης του:

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

Κατόπιν εξέτασης της αίτησης του Αιτητή, η Υπηρεσία Ασύλου αποφάσισε να αναγνωρίσει τον Αιτητή ως πρόσφυγα δυνάμει του άρθρου 3 του Νόμου. Ωστόσο, η αίτηση του απορρίφθηκε από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Ασύλου δυνάμει του άρθρου 6Α(1)(γ) του περί Προσφύγων Νόμου, σύμφωνα με το οποίο η ιδιότητα του πρόσφυγα ανακαλείται όταν ο Προϊστάμενος «θεωρεί ότι, για εύλογους λόγους, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια της Δημοκρατίας.».

Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου, στην απόφαση της Υπηρεσίας Ασύλου αναφέρονται λεπτομερώς οι ισχυρισμοί που επικαλέστηκε ο Αιτητής καθ' όλα τα στάδια της αίτησης ασύλου του, οι οποίοι διαχωρίστηκαν σε τρία ουσιώδη γεγονότα, ήτοι: (i) ότι ο Αιτητής είναι υπήκοος του Μαρόκο, (ii) τη θρησκευτική ιδιότητα του Αιτητή ως αθεϊστής, και (iii) τον ισχυριζόμενο φόβο δίωξης του Αιτητή σε περίπτωση επιστροφής του στο Μαρόκο εξαιτίας της ιδιότητας του ως αθεϊστής.

Αξιολογώντας την εσωτερική αξιοπιστία του Αιτητή και προβαίνοντας σε έρευνα ανεξάρτητων πληροφοριών για την κατάσταση που επικρατεί στο Μαρόκο αναφορικά με τα θρησκευτικά δρώμενα και την αντιμετώπιση των αθεϊστών και άλλων μειοψηφικών στην κοινωνία, η Υπηρεσία Ασύλου

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκόλλητης

αποδέχτηκε τους ισχυρισμούς του Αιτητή αναφορικά με όλα τα ουσιώδη γεγονότα. Προβαίνοντας σε αξιολόγηση του κινδύνου που μπορεί να αντιμετωπίσει ο Αιτητής επιστρέφοντας στο Μαρόκο, η Υπηρεσία κατέληξε ότι:

«Λαμβάνοντας υπόψη τα αποδεδειγμένα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν στο αίτημα του ΑΑ και ειδικότερα το γεγονός ότι η εσωτερική αξιοπιστία του αιτήματος του επιβεβαιώνεται από πηγές πληροφόρησης (εξωτερική αξιοπιστία), διαπιστώνεται ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύεται ότι σε περίπτωση που ο ΑΑ επιστρέψει στο Μαρόκο θα υποστεί σοβαρής μορφής δίωξη τόσο από τις αρχές της χώρας του όσο και από την κοινωνία», καταλήγοντας ότι «από τους πιο πάνω προβαλλόμενους ισχυρισμούς του ΑΑ διαφαίνεται ότι στο πρόσωπο του συντρέχουν εκείνα τα υποκειμενικά και αντικειμενικά στοιχεία που θα μπορούσαν να στοιχειοθετήσουν το γεγονός ότι εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής του και δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτή λόγω δικαιολογημένου φόβου δίωξης για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο εδάφιο (1) του άρθρου 3 των Περί Προσφύγων νόμων 2000 και 2018.».

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

Ωστόσο, επικαλούμενη το άρθρο 6Α(1)(γ) του περί Προσφύγων Νόμου ως ίσχυε κατά τον επίδικο χρόνο, το οποίο αναφέρει ότι «η ιδιότητα του πρόσφυγα ανακαλείται όταν ο Προϊστάμενος [...] θεωρεί ότι για εύλογους λόγους το ενδιαφερόμενο πρόσωπο συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια της Δημοκρατίας», και «λαμβάνοντας υπόψη την επιστολή από το ΤΑΠΜ και από το Τμήμα καταπολέμησης εγκλήματος, όπου γίνεται αναφορά στον αιτών ως άτομο το οποίο θεωρείται επικίνδυνο για την κυπριακή κοινωνία και για την ασφάλεια της Δημοκρατίας», η Υπηρεσία Ασύλου αποφάσισε την ανάκληση του Αιτητή από το καθεστώς του πρόσφυγα, καταλήγοντας πως: «Συνεπώς, παρόλο που ο ΑΑ έχει κριθεί ως άτομο που υπάγεται στο καθεστώς του πρόσφυγα, το αίτημα παραχώρησης προσφυγικού καθεστώτος θα πρέπει να απορριφθεί εφόσον πληρούνται οι πρόνοιες του άρθρου 6Α(1)(γ) και 6Α(1Α) στους Περί Προσφύγων Νόμους 2000-2018.»

Ο Αιτητής καταχώρησε διοικητική προσφυγή στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων, η οποία εξέδωσε την επίδικη απόφαση στις 30 Ιουλίου 2019, επικυρώνοντας την απόφαση της Υπηρεσίας Ασύλου και καταλήγοντας ότι «Ο προσφεύγων απέδειξε ότι πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις για αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα που προβλέπεται στα άρθρα 3-3Δ των Περί Προσφύγων Νόμων 2000-2018 και της Σύμβασης της Γενεύης, για λόγους θρησκευτικούς».

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκόλλητης

Ωστόσο, δεδομένου του γεγονότος ότι ο προσφεύγων θεωρείται άτομο επικίνδυνο για την κυπριακή κοινωνία και για την ασφάλεια της Δημοκρατίας, κρίνεται ότι δεν αξίζει η αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα σε αυτόν και ως εκ τούτου, το προσφυγικό καθεστώς θα πρέπει να ανακαλεστεί δυνάμει των άρθρων 6Α(1)(γ) και 6α(1Α) των Περί Προσφύγων Νόμων 2000-2018.

Με βάση τα πιο πάνω η διοικητική προσφυγή απορρίπτεται και η απόφαση της Υπηρεσίας Ασύλου επικυρώνεται.».

Κατά της ανωτέρω απόφασης της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφύγων, καταχωρήθηκε η υπό εκδίκαση προσφυγή με αριθμό ΔΔΠ229/19 ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας. Μετά την καταχώρηση των γραπτών αγορεύσεων από τις συνηγόρους του Αιτητή και των Καθ' ων η Αίτηση καταχωρήθηκε η υπό κρίση αίτηση από την συνήγορο του Αιτητή με την οποία αιτείται την έκδοση Διατάγματος δυνάμει του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) για προδικαστική παραπομπή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) σειράς ερωτημάτων που τίθενται σε Παράρτημα της αίτησης.

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

Η πλευρά του αιτητή υποστηρίζει ότι προκύπτουν ζητήματα που άπτονται της ερμηνείας του ενωσιακού δικαίου. Συγκεκριμένα, η συνήγορος του Αιτητή θέτει τα εξής ερωτήματα:

- 1) Μπορούν να ερμηνευθούν οι διατάξεις του άρθρου 14 (4) (α) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιατύπωση), οι οποίες προβλέπουν ότι μπορεί να ανακληθεί το καθεστώς του πρόσφυγα σε περίπτωση που υπάρχουν εύλογοι λόγοι να θεωρηθεί ότι συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια του κράτους προστασίας, υπό το φως των διατάξεων του άρθρου 78 (1) της ΣΛΕΕ και τη Σύμβασης τη Γενεύης για το νομικό καθεστώς των Προσφύγων και του άρθρου 18 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. για το δικαίωμα ασύλου, ως να επιτρέπουν την ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα αναφορικά με παρελθοντική συμπεριφορά ή κατ' ισχυρισμό διάπραξη πράξεων του πρόσφυγα πριν την είσοδό του στη χώρα προστασίας η οποία έλαβε χώρα εκτός της χώρας προστασίας και η οποία δεν

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

περιλαμβάνεται στις συμπεριφορές που συνιστούν λόγο αποκλεισμού από το καθεστώς του πρόσφυγα λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 1F της Σύμβασης της Γενεύης για τους Πρόσφυγες και του άρθρου 12 της Οδηγίας 2011/95 για τον αποκλεισμό, τα οποία ρητά καθορίζουν για ποιους λόγους μπορεί να αποκλειστεί πρόσωπο από το καθεστώς του πρόσφυγα, ούτε και μπορούν όμως να ενταχθούν υπό το άρθρο 33 της Σύμβασης της Γενεύης ως παρελθοντικές συμπεριφορές πριν την είσοδό του στη χώρα προστασίας;

2) Σε περίπτωση θετικής απάντησης στο πιο πάνω ερώτημα, μια τέτοια ερμηνεία δεν διευρύνει ουσιαστικά τον εξαντλητικό κατάλογο περιπτώσεων για τις οποίες επιτρέπεται ο αποκλεισμός του πρόσφυγα σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης η οποία σύμφωνα με το άρθρο 78 της ΣΛΕΕ θα πρέπει να τυγχάνει πλήρους εφαρμογής; Και σε τέτοια περίπτωση συνάδει το άρθρο 14 (4) (α) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ με το άρθρο 78 της ΣΛΕΕ το οποίο αποτελεί πρωτογενές δίκαιο και τη Σύμβαση της Γενεύης;

3) Ποια η ερμηνεία της έννοιας «κίνδυνος για την ασφάλεια του κράτους» στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 14 (4) (α) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ λαμβανομένου υπόψη του υπερβολικά υψηλού προτύπου της ίδιας έννοιας ως προβλέπεται στο άρθρο 33 (2) της Σύμβασης της Γενεύης και των σοβαρών συνεπειών στον

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Θρανίδου
Πρωτοκολλητής

πρόσφυγα του οποίου ανακαλείται το καθεστώς, και πιο συγκεκριμένα μπορεί το άρθρο αυτό να περιλαμβάνει αξιολόγηση του κινδύνου σε σχέση με ισχυριζόμενες ενέργειες ή συμπεριφορές πριν την είσοδο στη χώρα προστασίας;

4) Σε ποιο βαθμό και υπό ποιες προϋποθέσεις συνάδει, αφενός με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. και ιδίως το άρθρο 47 αυτού και την πτυχή του που αφορά στην αρχή της ισότητας των όπλων και τη διασφάλιση αντιπαραθετικής δικαστικής διαδικασίας (adversarial proceedings) και αφετέρου, με το άρθρο 23 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ η απόκρυψη (μη αποκάλυψη) των πληροφοριών και των στοιχείων επί των οποίων βασίζεται η απόφαση ανάκλησης του προσφυγικού καθεστώτος, δεδομένου ότι στην παρούσα διαδικασία, ουδέποτε υπήρξε πλήρης αποκάλυψη όλων των δεδομένων ή/και ενημέρωση είτε του εθνικού Δικαστηρίου είτε του πρόσφυγα σχετικά με τις πρωτογενείς πληροφορίες τις οποίες επικαλούνται οι αποφαινόμενες διοικητικές αρχές;

5) Το άρθρο 46 παράγραφος (3) της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ το οποίο αφορά στο δικαίωμα πραγματικής προσφυγής του αιτούντος άσυλο και το οποίο περιλαμβάνει την υποχρέωση για πλήρη και ex nunc εξέταση των πραγματικών και νομικών ζητημάτων από δικαστική αρχή, σε συνάρτηση με το άρθρο 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., μπορούν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι,

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

οι αποφαινόμενες διοικητικές αρχές οι οποίες εξέδωσαν την απόφαση ανάκλησης δυνάμει του άρθρου 14 (4) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ, και η οποία αποτελεί αντικείμενο της δικαστικής διαδικασίας, μπορούν να ζητούν οι ίδιες από το Δικαστήριο την επανεξέταση της αναγνωριστικής απόφασης του καθεστώτος του πρόσφυγα, βασιζόμενοι στο άρθρο 46 (3) της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ και επικαλούμενες τις διατάξεις του άρθρου 14 (5) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ το οποίο προβλέπει ότι σε περίπτωση που συντρέχει λόγος ανάκλησης του εδαφίου (4) του ίδιου άρθρου σε σχέση με αίτηση επί της οποίας δεν έχει ακόμα εκδοθεί απόφαση, οι αρχές μπορούν να αποφασίσουν να μην χορηγήσουν το προσφυγικό καθεστώς; Μπορεί το εθνικό Δικαστήριο στο πλαίσιο εξέτασης απόφασης της αποφαινόμενης αρχής για ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα, να αποαναγνωρίσει πρόσφυγα;

Με την Ένστασή τους ημερομηνίας 28/09/2021, οι Καθ' ων η Αίτηση εισηγούνται απόρριψη της αίτησης ως νόμω και ουσία αβάσιμη. Αντιπαραβάλλουν ότι δε συντρέχει καμία από τις προϋποθέσεις του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) για παραπομπή προδικαστικού ερωτήματος στο ΔΕΕ και, κυρίως, δε συντρέχει η προϋπόθεση περί μη ύπαρξης δυνατότητας άσκησης

ΠΙΣΤΟΝ ΑΜΠΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

ένδικου μέσου στο εσωτερικό δίκαιο. Η συνήγορος των Καθ' ων η Αίτηση υποστηρίζει ότι το ερώτημα που αφορά την ερμηνεία του άρθρου 14 (4) (α) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ απαντάται στο άρθρο 14 (5) της ίδιας Οδηγίας. Επιπλέον, υποστηρίζει ότι η ερμηνεία της έννοιας «κίνδυνος για την ασφάλεια του κράτους» έχει τύχει ερμηνείας από το ενωσιακό δίκαιο και πως τα ζητήματα εθνικής ασφάλειας άπτονται της αποκλειστικής αρμοδιότητας των κρατών – μελών.

Παράλληλα, τονίζει ότι το άρθρο 23 (1) της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ είναι ξεκάθαρο και αποτελεί acte claire, συνεπώς εξαιρείται από εξέταση στο πλαίσιο προδικαστικών ερωτημάτων. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι η πλευρά του Αιτητή επιδιώκει με την αίτησή της την εξέταση ζητημάτων συμβατότητας του εθνικού με το ενωσιακό δίκαιο, κάτι που δεν εμπίπτει στη δικαιοδοσία του ΔΕΕ, όπως άλλωστε δεν εμπίπτουν ούτε τα δικονομικά ζητήματα που προβάλλει η πλευρά του Αιτητή. Προβάλλεται, επίσης, ότι ο έλεγχος συμβατότητας του ενωσιακού δικαίου με τη Σύμβαση της Γενεύης, το οποίο αποτελεί ζήτημα του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος, υπεκφεύγει εξ' όσων προβλέπονται στο άρθρο 78 ΣΛΕΕ καθώς και ότι το τρίτο προδικαστικό ερώτημα δεν είναι σχετικό με τα επίδικα θέματα αλλά και ότι η ερμηνεία του άρθρου 23 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ δεν αφορά την ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία.

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΣΤΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκόλλη

Τέλος, οι Καθ' ων η Αίτηση προβάλλουν ότι αναφορικά με τον τρίτο και το πέμπτο προδικαστικό ερώτημα ουσιαστικά ζητείται από τον Αιτητή να κριθεί από το ΔΕΕ η συμβατότητα του εθνικού δικαίου από το ενωσιακό και όχι η ερμηνεία του ενωσιακού δικαίου.

Πιο συγκεκριμένα, με την ένορκη δήλωση που συνοδεύει την Ένσταση των Καθ' ων η Αίτηση, η ενόρκως δηλούσα συνήγορος, αναφορικά με το πρώτο και το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, ισχυρίζεται ότι το άρθρο 14 (4) (α) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ είναι σαφές και πως, σε κάθε περίπτωση, στην παρούσα υπόθεση τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 14 (5) της ίδιας Οδηγίας. Επιπλέον το άρθρο 6Α του περί Προσφύγων Νόμου εναρμονίζεται με την ως άνω Οδηγία και επιτρέπει την ανάκληση καθεστώτος πρόσφυγα κατά τη διάρκεια εξέτασης του αιτήματός του για διεθνή προστασία. Τέλος, επικαλείται ότι ο Αιτητής δε δύναται να αιτείται την εξέταση από το ΔΕΕ του παράγωγου δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του διεθνούς δικαίου, παρά μόνο με τις Συνθήκες και το πρωτογενές δίκαιο.

Ως προς το τρίτο προδικαστικό ερώτημα, η ενόρκως δηλούσα επικαλείται νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου (Bekefi κ.α. ν. Δημοκρατίας, 30 Ιουνίου 2016) αλλά και του ΑΓΕΕ (C-511/18, C-512-18 και C-520-18) στις

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

οποίες έχει ήδη κριθεί ότι η εθνική ασφάλεια παραμένει στην ευχέρεια κάθε κράτους – μέλους, ενώ τονίζει ότι τα λοιπά ερωτήματα απαντώνται μέσω της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας. Επισημαίνει, επίσης, ότι αφ' ης στιγμής υπάρχει νομολογία σχετική με την ερμηνεία της κοινοτικής διάταξης το Δικαστήριο δεν έχει υποχρέωση να παραπέμψει στο ΔΕΕ προδικαστικό ερώτημα, καθώς κάτι τέτοιο θα καθυστερούσε την εκδίκαση της υπόθεσης και την ορθή απονομή της δικαιοσύνης. Επικαλείται επιπλέον ότι το Δικαστήριο δεν εξετάζει ζητήματα συμβατότητας της εθνικής νομοθεσίας με το κοινοτικό δίκαιο, ούτε ζητήματα πρακτικής εφαρμογής της νομολογίας του ΔΕΕ στα περιστατικά της υπόθεσης.

Όσον αφορά το άρθρο 23 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ η ενόρκως δηλούσα αναφέρει ότι είναι ξεκάθαρο και χωρίς ερμηνευτικά κενά ώστε να τύχει ερμηνείας από το ΔΕΕ.

Μέσω της γραπτής της αγόρευσης ημερομηνίας 07/01/2022, η συνήγορος του Αιτητή επισημαίνει ότι η αποστολή προδικαστικών ερωτημάτων, παρότι επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου, κρίνεται αναγκαία για την έκδοση απόφασης, ιδίως σε ότι αφορά την ερμηνεία των διατάξεων της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ υπό το φως των διατάξεων της ΣΛΕΕ και της Σύμβασης της Γενεύης για το νομικό καθεστώς των Προσφύγων,

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

καθώς στην τελευταία βασίζεται ολόκληρη η κοινή ευρωπαϊκή πολιτική ασύλου.

Η συνήγορος του Αιτητή αναφέρει επιπλέον ότι η προϋπόθεση «να μην υπόκειται σε εσωτερικά ένδικα μέσα», αφορά τις περιπτώσεις υποχρεωτικής προδικαστικής παραπομπής από δικαστήριο σε απόφαση του οποίου δε χωρεί έφεση και όχι στη δυνητική όπως είναι η παρούσα. Διευκρινίζει επιπροσθέτως ότι η θέση των Καθ' ων η Αίτηση αναφορικά με το ότι το ΔΕΕ δεν εξετάζει θέματα συμβατότητας του εθνικού δικαίου με το ενωσιακό δίκαιο καταρρίπτεται από το ίδιο το ΔΕΕ, καθώς σε πρόσφατη υπόθεσή του (C-487/19) επιβεβαίωσε την πάγια νομολογία του περί του ότι «στο Δικαστήριο εναπόκειται να παράσχει στο εθνικό δικαστήριο που υπέβαλε προδικαστικό ερώτημα τα ερμηνευτικά στοιχεία του δικαίου της Ένωσης που κρίνονται αναγκαία για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα στοιχεία που περιλαμβάνει η απόφαση περί παραπομπής όσον αφορά το εθνικό δίκαιο που έχει εφαρμογή στην εν λόγω διαφορά και τα πραγματικά περιστατικά που χαρακτηρίζουν τη διαφορά αυτή».

Η συνήγορος του Αιτητή προβάλλει συν τοις άλλοις και αναφορικά με τη θέση των Καθ' ων η Αίτηση ότι με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα

ΠΙΣΤΟΛΟΓΗ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

επιχειρείται ο έλεγχος συμβατότητας του ενωσιακού δικαίου με τη Σύμβαση της Γενεύης, πως η ίδια η ΣΛΕΕ στο άρθρο 78 παρ. 1 καθορίζει ότι η κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου πρέπει να συνάδει με τη Σύμβαση της Γενεύης της 28^{ης} Ιουνίου 1951 και με το Πρωτόκολλο της 31^{ης} Ιανουαρίου 1967 περί του καθεστώτος των Προσφύγων, καθώς και με άλλες συναφείς συμβάσεις. Παραθέτει δε και σχετική νομολογία του ΔΕΕ (C-391/16, C-77/17) στην οποία το Δικαστήριο έχει αποφανθεί εν μέρει αναφορικά με τη συμβατότητα της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ με τη Σύμβαση της Γενεύης. Τονίζεται επίσης ότι τα συγκεκριμένα προδικαστικά ερωτήματα αποσκοπούν στην ερμηνεία του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι του εσωτερικού δικαίου ή της συμβατότητας του εσωτερικού με το ενωσιακό δίκαιο.

Όσον αφορά την έννοια «κίνδυνος για την ασφάλεια του κράτους», η συνήγορος του Αιτητή προβάλλει ότι το ΔΕΕ έχει όντως ερμηνεύσει πολλές φορές τον συγκεκριμένο όρο, πάντοτε όμως υπό το φως των περιστάσεων και των γεγονότων της κάθε υπόθεσης και, συνεπώς, εξακολουθεί να υπάρχει ερμηνευτικό κενό όσον αφορά το πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 14 (4) (α) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ. Τονίζει, επίσης, την αντίφαση στα όσα έχουν υποβληθεί από τους Καθ' ων η αίτηση, ήτοι ότι αφενός ο συγκεκριμένη έννοια άπτεται της αποκλειστικής

ΠΙΣΤΟΝ ΑΜΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

αρμοδιότητας των κρατών – μελών, αφετέρου δε έχει τύχει ήδη ερμηνείας από το ενωσιακό δίκαιο.

Με την γραπτή τους αγόρευση που καταχωρήθηκε στις 15/02/2022, οι Καθ' ων η Αίτηση επαναλαμβάνουν τους λόγους που έθεσαν στην Ένσταση επί της υπό κρίση αίτησης και την ένορκη δήλωση που τη συνοδεύει. Προβάλλουν επίσης ότι το άρθρο 33 της Σύμβασης της Γενεύης δεν τυγχάνει εφαρμογής στην υπό εξέταση υπόθεση, καθότι δε φαίνεται να βρίσκεται σε ισχύ διάταγμα απέλασης του Αιτητή και πως ο Αιτητής διατηρεί το δικαίωμα παραμονής μέχρι την εξέταση της προσφυγής του και, κατά συνέπεια, είναι μη συναφής η κρίση της συμβατότητάς του εν λόγω άρθρου με το άρθρο 14(4)(α) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ.

Αναπτύσσουν δε περαιτέρω τον ισχυρισμό τους ότι υπάρχει νομολογία του ΔΕΕ, με την οποία έχει κριθεί η συμβατότητα του δικαιώματος ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας και κατά πόσον παραβιάζεται η Σύμβαση της Γενεύης, παραθέτοντας παράλληλα νομολογία του Δικαστηρίου (C-391/16, C-77/17, C-78-17) προς υποστήριξη και τεκμηρίωση της θέσης τους. Η πλευρά των Καθ' ων η Αίτηση παρέπεμψε επίσης στην απόφαση C-544/15 και την Γνώμη C-

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΣΤΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

544/15, παράγραφοι 47 – 79, αναφορικά με την έννοια «κίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια», καθώς και στις αποφάσεις C-391/16, C-77/17, C-78/17 σκέψεις 105 – 112, προς υποστήριξη της θέσης τους ότι το άρθρο 33 της Σύμβασης της Γενεύης δεν συγκρούεται με το παράγωγο δίκαιο και κατ' επέκταση με το πρωτογενές δίκαιο. Επίσης, οι Καθ'ων η Αίτηση παρέπεμψαν στην Γνώμη C-391/16, C-77/17, C-78/17, σκέψεις 95 – 103 αναφορικά με το κατά πόσον το άρθρο 14 (4) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ είναι συμβατό με το άρθρο 18 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης και με το άρθρο 78 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

Κατά την εξέταση της παρούσας αίτησης και μετά από ακρόαση, αποσύρθηκε το τέταρτο ερώτημα που είχε τεθεί στην υπό εκδίκαση αίτηση, καθότι εξεδόθηκε απόφαση του ΔΕΕ στην υπόθεση C-159/21 η οποία σύμφωνα με την θέση και των δύο μερών, ξεκαθάρισε το ζήτημα και ως εκ τούτου δεν παρίστατο ανάγκη να παραπεμφθεί στο ΔΕΕ. Όσον δε αφορά το πέμπτο ερώτημα, αφού άκουσα τις απόψεις των διαδίκων, κρίνω ότι είναι ζήτημα που θα εξετάσει το παρόν Δικαστήριο στα πλαίσια της δικαιοδοσίας του και υπό το φως του εθνικού και ενωσιακού δικαίου και επί του παρόντος δεν υπάρχει κάποιο ζήτημα που να χρειάζεται να παραπεμφθεί στο ΔΕΕ για ερμηνεία.

ΠΙΣΤΟΝ ΑΠΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΟΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

Όσον δε αφορά τα υπόλοιπα ερωτήματα που τέθηκαν στο Παράρτημα της υπό κρίση αίτησης, είναι αποδεκτή θέση και των δύο πλευρών ως προς τα γεγονότα που οδήγησαν στην απόφαση για ανάκληση του προσφυγικού καθεστώτος του Αιτητή, ότι αυτά αφορούν στοιχεία περί παρελθοντικής συμπεριφοράς και/ή πράξεων του Αιτητή, πριν εισέλθει στη Δημοκρατία.

Κρίνω σκόπιμο να παραθέσω το νομικό πλαίσιο εντός του οποίου πρέπει να κινηθεί το Δικαστήριο, όντας πρωτόδικο, ώστε να κρίνει κατά πόσο δύναται να αποστείλει προδικαστικό ερώτημα στο ΔΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) (πρώην άρθρο 234 της ΣΕΚ):

«Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφαινεται με προδικαστικές αποφάσεις:

α) επί της ερμηνείας των Συνθηκών,

β) επί του κύρους και της ερμηνείας των πράξεων των θεσμικών ή λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης.

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

Δικαστήριο κράτους μέλους, ενώπιον του οποίου ανακύπτει τέτοιο ζήτημα, δύναται, αν κρίνει ότι απόφαση επί του ζητήματος είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του απόφασης, να παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο για να αποφανθεί έπ' αυτού.

Δικαστήριο κράτους μέλους, ενώπιον του οποίου ανακύπτει τέτοιο ζήτημα σε εκκρεμή υπόθεση και του οποίου οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου, οφείλει να παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο.

Όταν ανακύπτει τέτοιο ζήτημα σε εκκρεμή υπόθεση ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους, η οποία αφορά πρόσωπο υπό κράτηση, το Δικαστήριο αποφαινεται το συντομότερο δυνατόν».

Στην υπόθεση **Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν Βουλής των Αντιπροσώπων, Αναφορά 5/16, ημερ. 5.4.2017** έχουν συνοψισθεί από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου οι αρχές στη βάση των οποίων ένα εθνικό δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραπέμπει προδικαστικό ζήτημα στο Δ.Ε.Ε.:

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΟΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

«Είναι γνωστές οι αρχές με βάση τις οποίες εθνικό Δικαστήριο στην Ευρωπαϊκή Ένωση δύναται ή υποχρεούται, αν είναι τελευταίου βαθμού, να παραπέμψει ζήτημα στο Δικαστήριο ως προδικαστική παραπομπή. Η προδικαστική παραπομπή διέπεται από το άρθρο 267 της Συνθήκης το οποίο καθορίζει ότι με προδικαστική απόφαση το Δικαστήριο αποφαινεται επί της ερμηνείας της Συνθήκης, του κύρους και της ερμηνείας των πράξεων των οργάνων της κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και επί της ερμηνείας των καταστατικών των οργανισμών που ιδρύθηκαν με πράξη του Συμβουλίου. Το εθνικό Δικαστήριο αποστέλλει ερώτημα ακόμη και αυτεπαγγέλτως, έστω και αν το χρησιμοποιηθέν δικονομικό μέτρο από διάδικο είναι ελλιπές ή άκυρο, όπου το ίδιο το Δικαστήριο διαπιστώνει την προς τούτο αναγκαιότητα εφόσον κρίνει ότι το ανακύψαν ζήτημα είναι ουσιώδες και η απόφαση επί του ζητήματος είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του κρίσης. Στο ημεδαπό δίκαιο έχει τεθεί σε ισχύ το άρθρο 34Α του περί Δικαστηρίων Νόμου αρ. 14/60, που στην ουσία επαναλαμβάνει τα πιο πάνω.

Αναγνωρίζονται εξαιρέσεις στη δυνατότητα ή υποχρέωση του εθνικού Δικαστηρίου να αποστείλει προδικαστικό ερώτημα όταν η ερμηνεία είναι τόσο προφανής που να μην χρειάζεται το εθνικό Δικαστήριο να ανατρέξει σε προηγούμενη νομολογία του Δικαστηρίου επί του θέματος, αρχή γνωστή ως *acte claire* όπως έχει καθιερωθεί στην υπόθεση **Srl CILFIT v.**

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΟΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

Ministry of Health, Case 283/1981 (1982) E.C.R. 3415. Επίσης εξαίρεση έχει καθιερωθεί στη βάση της αρχής του *acte éclairé*, η οποία τυγχάνει εφαρμογής όταν το ερώτημα που ανακύπτει έχει ήδη τύχει εξέτασης σε ουσιαδώς παρόμοιο ερώτημα και έχει απαντηθεί από το Δικαστήριο. Η Κυπριακή σχετική νομολογία επί των θεμάτων της προδικαστικής παραπομπής έχει αναφερθεί και συνοψισθεί σε αρκετές αποφάσεις μεταξύ των οποίων η **Cypra Ltd v. Δημοκρατίας** (2013) 3 Α.Α.Δ. 305 και **Kristian Bekefi κ.ά. v. Δημοκρατίας**, Αναθεωρητικές Εφέσεις Αρ. 42/2013 κ.ά., ημερ. 8.9.2015. Για το διαδικαστικό μέρος μιας παραπομπής έχει δημοσιευθεί ο προαναφερθείς περί Προδικαστικής Παραπομπής στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων Διαδικαστικός Κανονισμός (Αρ. 1) του 2008, κατά τον οποίο Δικαστήριο δύναται να εκδώσει σε οποιοδήποτε στάδιο της **διαδικασίας** σχετική διαταγή παραπομπής είτε αυτεπαγγέλτως, είτε κατόπιν αίτησης διαδίκου, εκθέτοντας σε Παράρτημα την παράκληση προς το Δικαστήριο για έκδοση προδικαστικής απόφασης εξειδικεύοντας το ερώτημα και όλα τα σχετικά στοιχεία που καθορίζονται στον Κανονισμό.»

Αναφορικά με το κατάλληλο χρονικό στάδιο κατά το οποίο μπορεί να υποβληθεί προδικαστικό ερώτημα, έχουν αναφερθεί τα ακόλουθα στην ενδιάμεση απόφαση ημερ. 3/09/18, στην υπόθεση **XXXXX ZOLOTUKHIN**

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

και 1. S.C. BLUE AIR - AIRLINE MANAGEMENT SOLUTIONS S.R.L.

κ.α., αγωγή αρ. 189/16, τα οποία υιοθετώ και για σκοπούς της παρούσας:

« 12. Ένα εθνικό δικαστήριο μπορεί να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα όταν διαπιστώνει ότι, για την έκδοση της αποφάσεώς του, είναι αναγκαία μια απόφαση σχετικά με την ερμηνεία ή το κύρος του δικαίου της Ένωσης. Πράγματι, **το εθνικό δικαστήριο μπορεί καλύτερα να εκτιμήσει σε ποιο στάδιο της διαδικασίας πρέπει να υποβληθεί το ερώτημα αυτό.**

13. Εντούτοις, στο μέτρο που η αίτηση αυτή θα αποτελέσει τη βάση της διαδικασίας που θα διεξαχθεί ενώπιον του Δικαστηρίου και που το τελευταίο **πρέπει να έχει στη διάθεσή του όλα τα στοιχεία τα οποία θα του επιτρέψουν να ελέγξει την αρμοδιότητά του για να απαντήσει στα υποβληθέντα ερωτήματα** και, σε καταφατική περίπτωση, να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα αυτά, **είναι αναγκαίο η απόφαση περί υποβολής προδικαστικού ερωτήματος να λαμβάνεται σε στάδιο της δίκης κατά το οποίο το αιτούν δικαστήριο είναι σε θέση να προσδιορίσει, με επαρκή ακρίβεια, το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της υποθέσεως της κύριας δίκης καθώς και τα ανακύπτοντα σε αυτή νομικά ζητήματα. Ενδέχεται, επίσης, να είναι προς το συμφέρον της ορθής απονομής της δικαιοσύνης η προδικαστική παραπομπή να γίνεται μετά από κατ' αντιμωλίαν συζήτηση.».**

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

Υπό το φως της ανωτέρω νομολογίας και έχοντας εξετάσει τους ισχυρισμούς που έχουν προβληθεί ενώπιόν μου από τους διαδίκους στην παρούσα υπόθεση, αναφέρω τα ακόλουθα.

Ο κύριος ισχυρισμός που προκύπτει από την συνήγορο του Αιτητή, η οποία έχει υποβάλει την παρούσα αίτηση, είναι ότι πρέπει να παραπεμφθεί ερώτημα στο ΔΕΕ ώστε να ερμηνευθεί κατά πόσον μπορούν να ερμηνευθούν οι διατάξεις του άρθρου 14(4)(α) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ, οι οποίες προβλέπουν ότι μπορεί να ανακληθεί το καθεστώς του πρόσφυγα σε περίπτωση που υπάρχουν εύλογοι λόγοι να θεωρηθεί ότι συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια του κράτους προστασίας, ως να επιτρέπουν την ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα αναφορικά με παρελθοντική συμπεριφορά ή κατ' ισχυρισμό διάπραξη πράξεων του πρόσφυγα πριν την είσοδό του στη χώρα προστασίας, η οποία έλαβε χώρα εκτός της χώρας προστασίας και η οποία δεν περιλαμβάνεται στις συμπεριφορές που συνιστούν λόγο αποκλεισμού από το καθεστώς του πρόσφυγα, ούτε και μπορούν όμως να ενταχθούν υπό το άρθρο 33 της Σύμβασης της Γενεύης ως παρελθοντικές συμπεριφορές πριν την είσοδό του στη χώρα προστασίας. Σε περίπτωση δε θετικής απάντησης στο πιο πάνω ερώτημα, ερωτάται εάν και τέτοια ερμηνεία διευρύνει τον

ΠΙΣΤΟΝ ΑΙΤΗΤΗ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗ
Μαρία Θραφνίδου
Πρωτοκολλητής

εξαντλητικό κατάλογο περιπτώσεων για τις οποίες επιτρέπεται ο αποκλεισμός του πρόσφυγα σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης.

Παραπέμπω για σκοπούς εύκολης αναφοράς στο άρθρο 12 και 14 της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ σχετικά με κοινές διαδικασίες για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση):

«Άρθρο 12

2. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι για να θεωρείται ότι:

α) έχει διαπράξει έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως τα εγκλήματα αυτά ορίζονται στις διεθνείς συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί με σκοπό τη θέσπιση διατάξεων σχετικών με τα εγκλήματα αυτά·

β) έχει διαπράξει σοβαρό μη πολιτικό έγκλημα εκτός της χώρας ασύλου πριν γίνει δεκτός ως πρόσφυγας, ήτοι πριν από τον χρόνο έκδοσης άδειας διαμονής βασισμένης στην αναγνώριση του καθεστώτος πρόσφυγα· οι ιδιαίτερα σκληρές πράξεις, έστω και αν διαπράττονται με υποτιθέμενο πολιτικό στόχο, μπορούν να χαρακτηρισθούν ως σοβαρά μη πολιτικά εγκλήματα·

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

γ) είναι ένοχος πράξεων που αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών όπως ορίζονται στο προοίμιο και στα άρθρα 1 και 2 του καταστατικού χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 14

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να ανακαλούν, να τερματίζουν ή να αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς που χορηγήθηκε σε πρόσφυγα από κυβερνητικό, διοικητικό, δικαστικό ή οιονεί δικαστικό όργανο, όταν:

α) μπορεί για εύλογους λόγους να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο αυτό συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια του κράτους μέλους στο οποίο ευρίσκεται

β) δεδομένου ότι έχει καταδικασθεί τελεσίδικα για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος, συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία του κράτους μέλους αυτού».

Παραπέμπω επίσης στο άρθρο 6Α του Περί Προσφύγων Νόμου του 2000, το οποίο ορίζει ότι:

«1. Η ιδιότητα του πρόσφυγα ανακαλείται, όταν ο Προϊστάμενος:

(α) διαπιστώνει ότι η εκ μέρους του ενδιαφερόμενου προσώπου διαστρέβλωση ή παράλειψη γεγονότων, συμπεριλαμβανομένης της

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

χρήσης πλαστών εγγράφων, υπήρξε αποφασιστική για τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα· ή

(β) διαπιστώνει ότι ο αιτητής θα έπρεπε να είχε αποκλεισθεί ή αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα, σύμφωνα με το άρθρο 5 ή

(γ) θεωρεί ότι, για εύλογους λόγους, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια της Δημοκρατίας· ή

(δ) θεωρεί ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο συνιστά κίνδυνο για την κυπριακή κοινωνία, επειδή καταδικάστηκε τελεσίδικα για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος.

(1Α) Σε περίπτωση υποβολής αίτησης από πρόσωπο το οποίο εμπίπτει σε οποιαδήποτε από τις κατηγορίες που αναφέρονται στις παραγράφους (γ) και (δ) του εδαφίου (1), ο Προϊστάμενος απορρίπτει με απόφασή του την αίτηση, σε σχέση με το καθεστώς πρόσφυγα.2.

Σε περίπτωση που ο Προϊστάμενος, μετά από διερεύνηση της υπόθεσης εφαρμόζοντας κατ' αναλογία την κανονική διαδικασία εξέτασης αιτήσεων του άρθρου 13, διαπιστώσει ότι συντρέχει μια από τις προϋποθέσεις, που αναφέρονται στο εδάφιο (1), ανακαλεί την ιδιότητα του πρόσφυγα από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο με γραπτή και αιτιολογημένη απόφασή του στην οποία αναφέρει τους

πραγματικούς και νομικούς λόγους στους οποίους αυτή βασίζεται και

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΣΤΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Θερφανίδου
Πρωτοκόλλη

με την οποία ενημερώνει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο περί του δικαιώματός του να προσφύγει κατά της απόφασης στο Διοικητικό Δικαστήριο δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος, καθώς και για τη φύση και μορφή αυτής της προσφυγής και για την προθεσμία άσκησής της σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις· η εν λόγω απόφαση κοινοποιείται στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο.»

Με βάση το άρθρο 2 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση):

«(ιε) ανάκληση διεθνούς προστασίας: η απόφαση της αρμόδιας αρχής να ανακαλέσει, να τερματίσει ή να αρνηθεί να ανανεώσει το καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας σύμφωνα με την οδηγία 2011/95/ΕΕ»

Επιπλέον, με βάση τις αιτιολογικές σκέψεις 49 και 50 της ίδιας Οδηγίας:

«(49) Όσον αφορά την ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα ή του καθεστώτος επικουρικής προστασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα άτομα που τυγχάνουν διεθνούς προστασίας ενημερώνονται δεόντως για την πιθανή επανεξέταση του καθεστώτος τους

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

και έχουν τη δυνατότητα ακροάσεως προτού οι αρχές λάβουν αιτιολογημένη απόφαση ανάκλησής του.

(50) Σύμφωνα με βασική αρχή της ενωσιακής νομοθεσίας, οι αποφάσεις επί αιτήσεως διεθνούς προστασίας, οι αποφάσεις που αφορούν την άρνηση εκ νέου έναρξης της εξέτασης μιας αίτησης μετά την παύση της, και οι αποφάσεις περί ανακλήσεως του καθεστώτος του πρόσφυγα ή του καθεστώτος επικουρικής προστασίας πρέπει να επιδέχονται αποτελεσματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου.»

Σύμφωνα με το άρθρο 1ΣΤ της Συνθήκης της Γενεύης:

«1ΣΤ. Οι διατάξεις της Συμβάσεως ταύτης δεν εφαρμόζονται επί προσώπων δια τα οποία υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύη τις ότι:

α) έχουν διαπράξει εγκλήματα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας εν τη εννοία των διεθνών συμφωνιών αίτινες συνήφθησαν επί σκοπώ αντιμετώπισεως των αδικημάτων τούτων.-

β) έχουν διαπράξει σοβαρόν αδίκημα του κοινού ποινικού δικαίου ευρισκόμενα εκτός της χώρας της εισδοχής πριν ή γίνουν ταύτα δεκτά ως πρόσφυγες υπό της χώρας ταύτης.-

γ) είναι ένοχα ενεργειών αντιθέτων προς τους σκοπούς και τας αρχάς των Ηνωμένων Εθνών.»

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

Το άρθρο 18 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. ορίζει το δικαίωμα ασύλου ως εξής:

«Το δικαίωμα ασύλου διασφαλίζεται τηρουμένων των κανόνων της Σύμβασης της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 και του Πρωτοκόλλου της 31ης Ιανουαρίου 1967 περί του καθεστώτος των προσφύγων και σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής οριζόμενες ως «οι Συνθήκες»).»

Σύμφωνα δε με το Άρθρο 78(1) της ΣΛΕΕ (πρώην άρθρα 63, σημεία 1 και 2, και 64, παράγραφος 2, της ΣΕΚ)

«1. Η Ένωση αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της επικουρικής προστασίας και της προσωρινής προστασίας με στόχο να παρέχεται το κατάλληλο καθεστώς σε οποιοδήποτε υπήκοο τρίτης χώρας χρήζει διεθνούς προστασίας και να εξασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης. Η πολιτική αυτή πρέπει να συνάδει με τη Σύμβαση της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 και με το Πρωτόκολλο της 31ης

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

Ιανουαρίου 1967 περί του καθεστώτος των προσφύγων, καθώς και με άλλες συναφείς συμβάσεις.»

Έχω λάβει υπόψιν μου και την νομολογία του ΔΕΕ, στην οποία με παρέπεμψε η ευπαίδευτη συνήγορος του Αιτητή, από την οποία προκύπτει ότι εγέρθηκαν παρεμφερή ερωτήματα σε άλλες υποθέσεις αλλά δεν απαντήθηκαν οι συγκεκριμένες ερωτήσεις που έχουν τεθεί στα πλαίσια της παρούσας προσφυγής. Συγκεκριμένα παραπέμπω στην απόφαση του ΔΕΕ ημερομηνίας 14 Μαΐου 2019, **Μ κατά Ministerstvo vnitra και Χ, Χ κατά Commissaire general aux refugies et aux apatrides** (συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-391/16, C-77/17 και C-78/17). Τα αιτούντα δικαστήρια παρέπεμψαν ερωτήματα στο ΔΕΕ σχετικά με το κατά πόσο οι διατάξεις της Οδηγίας 2011/95 («Οδηγίας για την Αναγνώριση») που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να ανακαλούν ή να αρνούνται να χορηγήσουν το καθεστώς πρόσφυγα, ισοδυναμούν με ρήτρα παύσης ή αποκλεισμού η οποία δεν περιλαμβάνεται στη Σύμβαση της Γενεύης. Το ΔΕΕ ερωτήθηκε αν οι επίμαχες διατάξεις της Οδηγίας για την Αναγνώριση είναι έγκυρες υπό το πρίσμα των κανόνων του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και της ΣΛΕΕ, βάσει των οποίων η πολιτική ασύλου της ΕΕ πρέπει να συνάδει με τη Σύμβαση της Γενεύης.

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΔΕΕ») αποφάνθηκε ότι είναι έγκυρες οι διατάξεις της Οδηγίας για την Αναγνώριση οι οποίες αφορούν την ανάκληση και την άρνηση της χορήγησης του καθεστώτος πρόσφυγα για λόγους που συνδέονται με την προστασία της ασφάλειας ή της κοινωνίας του κράτους μέλους υποδοχής. Επεσήμανε πως η ανάκληση και η άρνηση της χορήγησης του καθεστώτος πρόσφυγα δεν έχουν ως αποτέλεσμα να χάνει ή να στερείται ένα πρόσωπο που έχει βάσιμο φόβο δίωξης στη χώρα καταγωγής του, ούτε την ιδιότητα του πρόσφυγα, ούτε τα δικαιώματα τα οποία η Σύμβαση της Γενεύης συναρτά με την ιδιότητα αυτή, προτείνοντας έτσι τη διάκριση της έννοιας «της ιδιότητας του πρόσφυγα» στο πλαίσιο της Σύμβασης της Γενεύης, από την έννοια «του καθεστώτος του πρόσφυγα», όπως αυτή ορίζεται στην Οδηγία για την Αναγνώριση.

Με την απόφασή του αυτή, το ΔΕΕ διαπίστωσε κατ' αρχάς ότι η Οδηγία για την Αναγνώριση, μολονότι θεσπίζει ένα Ενωσιακό σύστημα προστασίας των προσφύγων, στηρίζεται εντούτοις στη Σύμβαση της Γενεύης και αποσκοπεί στη διασφάλιση της πλήρους τήρησης της Σύμβασης αυτής. Στο πλαίσιο αυτό, το ΔΕΕ διευκρίνισε ότι, εφόσον υπήκοος χώρας εκτός ΕΕ ή ανιθαγενής έχει βάσιμο φόβο δίωξης στη χώρα καταγωγής ή διαμονής του, το πρόσωπο αυτό πρέπει να

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

χαρακτηριστεί ως πρόσφυγας κατά την έννοια της Οδηγίας για την Αναγνώριση και της Σύμβασης της Γενεύης, ανεξαρτήτως αν του έχει χορηγηθεί τυπικώς το καθεστώς πρόσφυγα κατά την έννοια της Οδηγίας για την Αναγνώριση. Το ΔΕΕ διαπίστωσε επ' αυτού, αφενός, ότι η Οδηγία για την Αναγνώριση ορίζει ως «καθεστώς πρόσφυγα» την εκ μέρους κράτους μέλους αναγνώριση της ιδιότητας του πρόσφυγα και, αφετέρου, ότι η πράξη αυτή έχει αμιγώς αναγνωριστικό χαρακτήρα και δεν αποτελεί συστατικό στοιχείο της ιδιότητας του πρόσφυγα.

Το ΔΕΕ τόνισε εν συνεχεία ότι οι προβλεπόμενοι από την Οδηγία λόγοι ανάκλησης και άρνησης της χορήγησης του καθεστώτος πρόσφυγα αντιστοιχούν στους λόγους που, κατά τη Σύμβαση της Γενεύης, δικαιολογούν την επαναπροώθηση πρόσφυγα. Το ΔΕΕ υπογράμμισε δε ότι, ενώ στις περιπτώσεις που πληρούνται οι προϋποθέσεις επίκλησης των προαναφερθέντων λόγων, η εφαρμογή της Σύμβασης της Γενεύης μπορεί να στερήσει από τον πρόσφυγα την προστασία την οποία του παρέχει η αρχή της μη επαναπροώθησης σε χώρα όπου ενδέχεται να απειλούνται η ζωή ή η ελευθερία του, η Οδηγία πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται κατά τρόπο σύμφωνο με τα κατοχυρωμένα από τον Χάρτη δικαιώματα, τα οποία αποκλείουν κάθε ενδεχόμενο επαναπροώθησης πρόσφυγα σε τέτοια χώρα. Υπό τις συνθήκες αυτές, το

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΣΤΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, στον βαθμό που η Οδηγία της Αναγνώρισης, προς διαφύλαξη της προστασίας της ασφάλειας και της κοινωνίας του κράτους μέλους υποδοχής, αναγνωρίζει στο τελευταίο τη δυνατότητα να ανακαλέσει ή να αρνηθεί να χορηγήσει το καθεστώς πρόσφυγα, ενώ η Σύμβαση της Γενεύης επιτρέπει, για τους ίδιους ακριβώς λόγους, την επαναπροώθηση πρόσφυγα σε κράτος όπου ενδέχεται να απειλούνται η ζωή ή ελευθερία του, το δίκαιο της Ένωσης παρέχει στους ενδιαφερόμενους πρόσφυγες διεθνή προστασία ευρύτερη από εκείνη την οποία διασφαλίζει η Σύμβαση της Γενεύης.

Το ΔΕΕ έκρινε επίσης ότι η ανάκληση ή η άρνηση της χορήγησης του καθεστώτος πρόσφυγα δεν έχουν ως αποτέλεσμα να χάνει ή να στερείται την ιδιότητα του πρόσφυγα ένα πρόσωπο που έχει βάσιμο φόβο δίωξης στη χώρα καταγωγής του. Τούτο διότι, μολονότι ένα τέτοιο πρόσωπο δεν αποκτά ή παύει να διαθέτει πρόσβαση στο σύνολο των δικαιωμάτων και των πλεονεκτημάτων που επιφυλάσσει η Οδηγία στους δικαιούχους του καθεστώτος πρόσφυγα, εντούτοις αποκτά ή διατηρεί πρόσβαση σε ορισμένα δικαιώματα τα οποία προβλέπονται από τη Σύμβαση της Γενεύης. Κατόπιν τούτου, το ΔΕΕ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι επίμαχες διατάξεις της Οδηγίας συνάδουν με τη Σύμβαση της Γενεύης και

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

με τους κανόνες του Χάρτη και της ΣΛΕΕ οι οποίοι επιβάλλουν την τήρηση της Σύμβασης αυτής.

Παραπέμπω σε σχετικά χωρία της ανωτέρω απόφασης του ΔΕΕ:

«79. Όπως καθιστά σαφές η αιτιολογική σκέψη 12 της οδηγίας 2011/95, οι διατάξεις της οδηγίας αυτής έχουν ως στόχο να εξασφαλίσουν, αφενός, την εφαρμογή κοινών κριτηρίων για τον προσδιορισμό των προσώπων που όντως χρήζουν διεθνούς προστασίας και, αφετέρου, ορισμένα ελάχιστα πλεονεκτήματα υπέρ των εν λόγω προσώπων σε όλα τα κράτη μέλη.

80. Ως προς το σημείο αυτό, υπενθυμίζεται ότι, όπως επιβεβαιώνει και η αιτιολογική σκέψη 3 της οδηγίας 2011/95, το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, στο οποίο εντάσσεται η συγκεκριμένη οδηγία, στηρίζεται στην πλήρη και συνολική εφαρμογή της Συμβάσεως της Γενεύης και του Πρωτοκόλλου, καθώς και στη δέσμευση ότι ουδείς θα υποχρεώνεται να επιστρέψει σε τόπο όπου διατρέχει κίνδυνο να υποστεί εκ νέου διώξεις (πρβλ. αποφάσεις της 21ης Δεκεμβρίου 2011, Ν. Σ. κ.λπ., C-411/10 και C-493/10, EU:C:2011:865, σκέψη 75, και της 1ης Μαρτίου 2016, Alo και Osso, C-443/14 και C-444/14, EU:C:2016:127, σκέψη 30).

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

81 Επιπλέον, από τις αιτιολογικές σκέψεις 4, 23 και 24 της οδηγίας 2011/95 προκύπτει ότι η Σύμβαση της Γενεύης αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του διεθνούς νομικού συστήματος προστασίας των προσφύγων και ότι οι διατάξεις της ως άνω οδηγίας οι οποίες αφορούν τις προϋποθέσεις χορήγησης του καθεστώτος του πρόσφυγα, καθώς και το περιεχόμενο του εν λόγω καθεστώτος, θεσπίστηκαν προκειμένου να βοηθήσουν τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να εφαρμόζουν τη Σύμβαση αυτή βασιζόμενες σε κοινές έννοιες και κοινά κριτήρια για την αναγνώριση, στους αιτούντες άσυλο, του καθεστώτος του πρόσφυγα, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της προαναφερθείσας Συμβάσεως (πρβλ. αποφάσεις της 31ης Ιανουαρίου 2017, *Lounani*, C-573/14, EU:C:2017:71, σκέψη 41, και της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, *Ahmed*, C-369/17, EU:C:2018:713, σκέψη 40 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

(...)

93. Όσον αφορά τις περιπτώσεις του άρθρου 14, παράγραφοι 4 και 5, της οδηγίας 2011/95, στις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να ανακαλέσουν ή να αρνηθούν τη χορήγηση του καθεστώτος του πρόσφυγα, αυτές κατ' ουσίαν αντιστοιχούν, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 56 των προτάσεών του, στις περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να επαναπροωθήσουν πρόσφυγα, βάσει του άρθρου 21, παράγραφος 2,

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Φοφανίδου
Πρωτοκολλητής

της οδηγίας 2011/95 και του άρθρου 33, παράγραφος 2, της Συμβάσεως της Γενεύης.»

Στην απόφαση Β και D (συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-57/09 και C-101/09) ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2010, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάνθηκε ότι οι επίμαχοι στην εν λόγω υπόθεση λόγοι αποκλεισμού [άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ)] προορίζονταν να αποτελέσουν συνέπεια για πράξεις που τελέστηκαν στο παρελθόν, σημειώνοντας ότι ο οποιοσδήποτε κίνδυνος που μπορεί να ενέχει επί του παρόντος ένας πρόσφυγας για το οικείο κράτος μέλος μπορεί να ληφθεί υπόψη, ωστόσο όχι δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 2, αλλά μόνο του άρθρου 14 παράγραφος 4 ή του άρθρου 21 παράγραφος 2. Παραθέτω τις σχετικές παραγράφους της ανωτέρω απόφασης:

«100 Με το δεύτερο ερώτημα, σε εκάστη των υποθέσεων αυτών, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν ο αποκλεισμός από το καθεστώς του πρόσφυγα δυνάμει του άρθρου 12, παράγραφος 2, στοιχείο β' ή γ', της οδηγίας εξαρτάται από το κατά πόσο ο αιτών εξακολουθεί να αποτελεί κίνδυνο για το κράτος μέλος υποδοχής.

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκόλλητης

101 Υπογραμμίζεται καταρχάς ότι, από την όλη οικονομία της οδηγίας, προκύπτει ότι ο ενεστώς κίνδυνος που αποτελεί ενδεχομένως ένας πρόσφυγας για το επίμαχο κράτος μέλος λαμβάνεται υπόψη όχι στο πλαίσιο του άρθρου 12, παράγραφος 2, αλλά στο πλαίσιο, αφενός, του άρθρου 14, παράγραφος 4, στοιχείο α', κατά το οποίο το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να ανακαλέσει το καθεστώς στο οποίο υπήγαγε πρόσφυγα, όταν μπορεί να θεωρηθεί ευλόγως ότι το πρόσωπο αυτό αποτελεί κίνδυνο για την ασφάλεια, και, αφετέρου, του άρθρου 21, παράγραφος 2, που προβλέπει ότι το κράτος μέλος υποδοχής δύναται να επαναπροωθήσει πρόσφυγα, όπως άλλωστε επιτάσσει το άρθρο 33, παράγραφος 2, της Συμβάσεως της Γενεύης, όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύεται ότι το εν λόγω πρόσωπο συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια ή την κοινωνία του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

102 Κατά το άρθρο 12, παράγραφος 2, στοιχεία β' και γ', της οδηγίας, που αντιστοιχεί στο άρθρο 1, τμήμα ΣΤ', στοιχεία β' και γ', της Συμβάσεως της Γενεύης, υπήκοος τρίτης χώρας αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύεται ότι «έχει διαπράξει» σοβαρό μη πολιτικό έγκλημα εκτός της χώρας ασύλου «πριν γίνει δεκτός ως πρόσφυγας» ή «είναι ένοχος» πράξεων που αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών.

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ

Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

103 Κατά το γράμμα των διατάξεων που τους προβλέπουν, σκοπός των δύο λόγων αποκλεισμού είναι ο κολασμός πράξεων που τελέσθηκαν στο παρελθόν, όπως ισχυρίστηκαν όλες οι κυβερνήσεις που κατέθεσαν παρατηρήσεις και η Επιτροπή.

104 Υπογραμμίζεται, συναφώς, ότι οι επίμαχοι λόγοι αποκλεισμού προβλέφθηκαν με σκοπό να αποκλείονται από το καθεστώς του πρόσφυγα τα πρόσωπα που δεν κρίνονται άξια της προστασίας που αυτό περιλαμβάνει και να αποφεύγεται το ενδεχόμενο η χορήγηση του καθεστώτος αυτού να παρέχει σε αυτουργούς ορισμένων σοβαρών εγκλημάτων τη δυνατότητα απαλλαγής από την ποινική τους ευθύνη. Συνεπώς, δεν είναι σύμφωνη με τον διπλό αυτόν σκοπό η εξάρτηση του αποκλεισμού από το εν λόγω καθεστώς από την ύπαρξη ενεστώτος κινδύνου για το κράτος μέλος υποδοχής.

105 Υπ' αυτές τις συνθήκες, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο αποκλεισμός από το καθεστώς του πρόσφυγα κατ' εφαρμογή του άρθρου 12, παράγραφος 2, στοιχείο β' ή γ', της οδηγίας

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκόλλητης

δεν εξαρτάται από το κατά πόσον ο αιτών αποτελεί ενεστώτα κίνδυνο για το κράτος μέλος υποδοχής.»

Βάσει των όσων ανέφερα ανωτέρω, κρίνω αναγκαίο να παραπεμφθούν σχετικά ερωτήματα ΔΕΕ, ώστε να ερμηνευθούν οι διατάξεις του άρθρου 14(4)(α) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ, ενόψει της σημασίας του ανακύψαντος ζητήματος. Η δε απόφαση επί του ζητήματος είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής μου κρίσης επί της παρούσας υπόθεσης και κατά την άποψη του παρόντος Δικαστηρίου πληρούνται όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις για παραπομπή προδικαστικών ερωτημάτων. Τα ερωτήματα αυτά δεν φαίνεται να έχουν μέχρι σήμερα απαντηθεί από το ΔΕΕ και η απάντηση σε αυτά είναι αναγκαία και απαραίτητη, ώστε να διασφαλιστεί η ενιαία ερμηνεία και εφαρμογή του Δικαίου της Ένωσης. Ειδικότερα, προκρίνω ως αναγκαία την παραπομπή των ακόλουθων ερωτημάτων:

1) Μπορούν να ερμηνευθούν οι διατάξεις του άρθρου 14 (4) (α) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθολώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκόλλητης

που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιατύπωση), οι οποίες προβλέπουν ότι μπορεί να ανακληθεί το καθεστώς του πρόσφυγα σε περίπτωση που υπάρχουν εύλογοι λόγοι να θεωρηθεί ότι συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια του κράτους προστασίας, υπό το φως των διατάξεων του άρθρου 78 (1) της ΣΛΕΕ και της Σύμβασης της Γενεύης για το νομικό καθεστώς των Προσφύγων και του άρθρου 18 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. για το δικαίωμα ασύλου, ως να επιτρέπουν την ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα αναφορικά με παρελθοντική συμπεριφορά ή κατ' ισχυρισμό διάπραξη πράξεων του πρόσφυγα πριν την είσοδό του στη χώρα προστασίας η οποία έλαβε χώρα εκτός της χώρας προστασίας και η οποία δεν περιλαμβάνεται στις συμπεριφορές που συνιστούν λόγο αποκλεισμού από το καθεστώς του πρόσφυγα λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 1ΣΤ της Σύμβασης της Γενεύης για τους Πρόσφυγες και του άρθρου 12 της Οδηγίας 2011/95 για τον αποκλεισμό, τα οποία ρητά καθορίζουν για ποιους λόγους μπορεί να αποκλειστεί πρόσωπο από το καθεστώς του πρόσφυγα;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο [πρώτο ερώτημα], είναι το άρθρο 14, παράγραφος 4, υποπαράγραφος (α), ερμηνευόμενο σύμφωνα με τα ανωτέρω, συμβατό με το άρθρο 18 του Χάρτη και με το άρθρο 78, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, τα οποία προβλέπουν, μεταξύ άλλων,

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκόλλητης

ότι το παράγωγο δίκαιο [της Ένωσης] πρέπει να συνάδει με τη Σύμβαση της Γενεύης, το άρθρο 1 ΣΤ, της οποίας προβλέπει ρήτρα αποκλεισμού που είναι διατυπωμένη κατά τρόπο εξαντλητικό και πρέπει να ερμηνεύεται στενά;

3) Ποια η ερμηνεία της έννοιας «κίνδυνος για την ασφάλεια του κράτους» στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 14 (4) (α) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ λαμβανομένου υπόψη του υπερβολικά υψηλού προτύπου της ίδιας έννοιας ως προβλέπεται στο άρθρο 33 (2) της Σύμβασης της Γενεύης και των σοβαρών συνεπειών στον πρόσφυγα του οποίου ανακαλείται το καθεστώς, και πιο συγκεκριμένα μπορεί το άρθρο αυτό να περιλαμβάνει αξιολόγηση του κινδύνου σε σχέση με ισχυριζόμενες ενέργειες ή συμπεριφορές πριν την είσοδο στη χώρα προστασίας; Αφορά η έννοια «κίνδυνος για την ασφάλεια του κράτους» στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 14, παράγραφος 4, υποπαράγραφος (1) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ, πράξεις ή συμπεριφορά του πρόσφυγα που δεν έλαβαν χώρα στο εν λόγω κράτος;

Ενόψει των ανωτέρω, αναστέλλω την ενώπιόν μου διαδικασία και καταλήγω ότι είναι σχετική και αναγκαία η παραπομπή των ανωτέρω αναφερόμενων προδικαστικών ερωτημάτων, τα οποία

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΣΤΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής

τίθενται και στη Διαταγή για την παραπομπή που θα αποσταλεί στο ΔΕΕ.

Εντέλλεται η Πρωτοκολλητής του Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας όπως διαβιβάσει την παρούσα Διαταγή, μαζί με το Παράρτημα και τα έγγραφα που το συνοδεύουν, στην Αρχιπρωτοκολλητή, η οποία με τη σειρά της και δυνάμει του Κανονισμού 4 του περί Προδικαστικής Παραπομπής στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων Διαδικαστικού Κανονισμού (αρ. 1) του 2008, θα διαβιβάσει αυτά στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα έξοδα της παρούσας αίτησης επιδικάζονται υπέρ του Αιτητή και εναντίον των Καθ' ων η Αίτηση, όπως αυτά θα υπολογισθούν από την Πρωτοκολλητή και εγκριθούν από το Δικαστήριο στο τέλος της διαδικασίας.

Μ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, Δ.Δ.Δ.Δ.Π.

ΠΙΣΤΟΝ ΑΝΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ
Μαρία Ορφανίδου
Πρωτοκολλητής